

Femad očima fotografa

Festivalové dění je bohaté na zážitky smyslové, sluchové i chuťové. Během dvou víkendových divadelních maratonů si užije nejen dětská duše v dospělém těle.



Vedoucí seminářů František Zborník, Milan Schejbal a Aleš Bergman v diskusi o návratu realismu na česká jeviště.



Malá mořská víla v provedení divadla Drak okouzila publikum svou barevnou hravostí a technickou dokonalostí.



Maryša se dozvídá, že "roba má muže poslouchat za každou cenu". Takovou zkušenost má ze života její rázná teta.



Konec dobrý, všechno dobré. Příští rok ve stejnou dobu se tu zase všichni sejdem. Foto KD: Martin DRAHOVZAL

Za kvalitním divadlem se na podzim jezdí do Libice

PŘEHLÍDKA / Sedmadvacátý ročník Festivalu divadla a dílny pro děti pokračoval v tradici kvalitní tvorby a zároveň se pokusil o jedno dramaturgické překvapení.

Divadlo pro děti dnes trpí rozděleností. Na jedné straně je vyhledáváno rodiči a dětmi, na druhé straně je považováno za cosi méněcenného a řada profesionálů jej přehlíží. Že se však jedná o divadlo kvalitní a rovnocenné s "dospělým", potvrzuje Festival a dílna divadla pro děti (Femad), který se každoročně na sklonku babího léta koná ve starobylé Libici nad Cidlinou.

Bez ochotníků není Femadu

Festival pořádá pražské středisko Artama společně s místním obecním úřadem a divadelním spolkem Vojan, který pro účinkující a besedující zajišťuje organizační servis. "Nebyť Vojanu, tak dnes už Femad vlastně není," vyjádřil spokojenost nad obětavou prací ochotníků Milan Strotzer, jeden z hlavních organizátorů festivalu.

Femad, který se letos konal již po sedmadvacáté, začínal v Poděbradech a sloužil v předevolučních dobách jako tzv. "salon odmítnutých", tedy festival pro ty soubory, které z různých (často politických) důvodů, nemohly vystupovat na oficiálních přehlídkách. V devadesátých letech, kdy tato potřeba ztratila svůj smysl, se přeorientoval na tvorbu divadla pro děti.

"Oblast divadla pro děti je historicky nejupadléjší. Na dítě se totiž dříve hledělo ne jako na partnera, ale jako na něco nedokonalého, co je třeba stále vychovávat. A z toho vycházel i názor na divadlo pro děti, který bohužel i dnes má řada renomovaných tvůrců," líčí "porevoluční" změny Milan Strotzer.

Jak to vypadá dnes

Současné schema festivalu počítá se dvěma víkendy a několika inscenacemi denně. Na ty navazují besedy, kde semináristé a diváci rozebírají společně se soubory shlednutá představení. Zároveň probíhají semináře dětských diváků, kteří své dojmy zachycují prostřednictvím kreseb. "Souborům se tak dostává okamžitá zpětná vazba, jak jejich divadlo působí," vysvětluje Strotzer.

O kvalitu těchto seminářů se starají odborní lektoři zvukových divadelních jmen, ať už se jedná o režiséra a umělec-



Silné emoce byly devizou dvou experimentů letošního Femadu. Maryša (Ivana Šmelová) je udaná a musí svou lásku k Franckovi (Roman Malcher) uhasit. Foto KD: Martin DRAHOVZAL

kého šéfa divadla ABC Milana Schejbalu, režiséra Františka Zborníka nebo pedagoga DAMU a JAMU Aleše Bergmana.

Na tento festival jsou zvány soubory, které patří ve svém oboru ke špičce a nebo je jejich tvorba něčím zajímavá. "Zhlédneme asi 60 - 70 inscenací a z těch vybíráme to, co by mohlo ostatní divadelníky inspirovat," líčí náročnou přípravu organizátoři.

Profesionálové i amatéři

Letos se během obou přehlídkových víkendů představilo čtrnáct profesionálních i amatérských souborů z celé republiky. Mezi nimi byly velký diváckým lákadlem královéhradecký Drak se svojí Malou mořskou vílou, Naivní divadlo Liberec s pohádkou Líný Lars a žabka kouzelnice nebo loutkářský soubor C ze Svitav s Bystroušskou liškou. Jejich barevná, hravá a technicky dokonalá představení konaná v kulturním domě navštívilo vždy kolem tří stovek nadšených diváků.

Maryša pro děti?

Přesto však patřil největší divácký zážitek dvěma experimentálními večerními představením - mrštíkovské Maryše a bergmanovskému A Ježíšek už dávno.

"Byl to letošní experiment, zařadit na festival pro děti hry zdánlivě tematicky určené dospělému divákovi. A podle

ohlasů diváků se zdá, že vyšel," dodává Strotzer.

Klasické drama bratří Mrštíků si pro sebe upravili členové divadelního souboru Trdla z Vyškova, jehož věkový průměr se pohybuje kolem osmnácti let. "Příběh je z našeho kraje, a proto je nám blízký. Stejně jako nářečí, v němž je napsán. I když přesto jsme museli čistou hanáckou znovu pilovat," usmíval se režisér souboru Saša Novák.

Vyškovští se s náročným textem "poprali" s opravdovou vervou. Původní předlohu zkrátili o polovinu, proložili písničkami a řadou komických gagů, které příběh v nečekaných místech účelově podtrhávaly. O to silněji vyzněl známý dramatický závěr, který - prost veškerého humoru - byl zahrán s mrazivým realismem.

"Bylo to úžasné a až mě z toho mrazilo," sdělila po představení dojmy jedna z žákyň literárního dramatického oboru ZUŠ Kouřim.

V podobném emocionálně vypjatém duchu se neslo i večerní vystoupení Rádobydivadla z Klapý s variací na Bergmanův film Fanny a Alexandr - dětským pohledem na dusný svět dospělých na počátku století.

"Možná nastal čas, aby se divadlo po experimentech zase vrátilo k realistickému herectví," řekl při následné besedě Milan Schejbal, "děti se nasýtily efektů a dnes je do-

káže zaujmout spíše opravdovou emocionálně sžit s postavou na jevišti. A věřím, že se tento trend začne vracet i u tvorby pro dospělé."

Nevyužitá nabídka kvality

Femad je příležitostí nejen pro divadelníky, aby si vyměnili své zkušenosti, ale také pro rodiče s dětmi, jejichž hlasy po hraných pohádkách neměstské divadlo v Kolíně schopno sasytit. Pro ně jsou oba víkendy opravdovým svátkem. Kdo na festivalu většinou chybí, jsou pedagogové a pracovníci školských a kulturních zařízení, kteří se starají o "divadelní osvětu" v jednotlivých obcích a městech. "Je to škoda, že si nepřijedou udělat obrázek o dobrých inscenacích. Pak se dětem hrají škváry ve dvou lidech a jednu dekoraci bez jediné myšlenky," posteskl si jeden z organizátorů.

Minulost a dnešek

Babí léto láká každoročně mezi jednotlivými představeními i k procházce po slavníkovském hradišti na okraji Libice, kde se před tisícem let psaly české dějiny. Tady se dá chvíli posedět a rozjímat o minulosti pohřbené několik metrů pod zemí i o současnosti, která v podobě festivalu divadla pro děti spojuje desítky lidí vyznávajících jiné hodnoty než materiálně pomíjivé

Festival inspiroval dětské herce k další činnosti

NÁPADY / Dva víkendy toho nejlepšího z tvorby pro mládež byly zdrojem zábavy i poučení.

Na festivalu dětského divadla v Libici nad Cidlinou se objevili i zástupci divadelních sdružení z okolních měst.

Zatímco mladé adeptky herectví Divadelní školy v Kolíně vstřebávaly atmosféru na své podzimní happenings, přijeli se žáci literárního dramatického oboru ZUŠ Kouřim (a zároveň členové divadélka Mršťa Prstá) inspirovat pro svou další práci.

"Jezdíme sem s naším učitelem každý rok, protože je tu prima atmosféra a k vidění pěkné divadlo," vysvětlovala "dramačačka" Jana Vašáková.

"Děti to vždycky motivuje k další činnosti. Vidí tu své vrstevníky hrát trochu jinak, než je zavedená praxe školního divadla. To jim dává energii dělat divadlo i dál po svém, přes občasné odmítavé reakce konzervativního publika zvyklého u dětí jen na "básnickové vystupování v akademických," komentoval pravidelnou účast doprovázející pedagog.

Letos si kouřimští divadelníci z libického festivalu odváželi dva herecké zážitky.

Prvním byla barevná podívaná s písničkami "Malá moř-

ská víla", druhým emocionálně vypjaté představení vyškovského souboru "Maryša".

"Výkon hlavní hrdinky byl úžasný. Celou hru jsem si nízila a ještě teď to všechno vstřebávám. Ráda bych si podobnou roli někdy chtěla vyzkoušet," řekla po představení Kouřimačka Radka Pšeničková.

Inspirace Femadem i Maryšou se odrazila právě na práci starších žáků literárního dramatického oboru ZUŠ Kouřim v podobě hravé a pociťové variace na věčné renesanční téma "Romeo, Julie a tak dál...".

kteří v těchto dnech začal soubor připravovat.

"Dosud jsme hráli pohádku a komediální věci. Teď si chceme vyzkoušet, jestli máme na to, abychom zvládli i drama. I když ani v něm se nevzdáme našeho svérázného humoru," dodala za kouřimské herce Radka Pšeničková.

"Směřovat dětské herce ke kvalitní tvorbě a přirozenému projevu, to je jeden z úkolů tohoto festivalu," uzavřel za organizátory Milan Strotzer.

Stránku připravil:

MARTIN DRAHOVZAL



Děti z kouřimského "dramaťáku" byly s návštěvou Femadu spokojeny. Foto KD: Martin DRAHOVZAL